

Sygn. akt VIII Pz 31/18

POSTANOWIENIE

Dnia 29 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w G. VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Patrycja Bogacińska - Piątek

Sędziowie:

po rozpoznaniu sprawy 29 czerwca 2018r. w G.

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie T. R.

przeciwko (...) Bank Spółce Akcyjnej w W.

o odszkodowanie za niewydanie w terminie świadectwa pracy

na skutek zażalenia powoda T. R.

na postanowienie Sądu Rejonowego w G.

z dnia 23 marca 2018r. *sygn. akt* VI P 145/18

p o s t a n a w i a: oddalić zażalenie.

(-) SSO Patrycja Bogacińska - Piątek

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 23 marca 2018 roku, VI P 145/18 Sąd Rejonowy w G. zwolnił powoda T. R. z opłaty sądowej od pozwu ponad kwotę 2.000 zł, w pozostałej części oddalając wniosek.

W sprawie tej powód domaga się nakazania pozwanej wydania świadectwa pracy i zasądzenia kwoty 620.000 zł tytułem odszkodowania za niewydanie świadectwa pracy.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że z danych zawartych w oświadczeniu o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania wynika, że powód może uiścić kwotę 2.000 zł opłaty sądowej.

Powyższe postanowienie zaskarżył powód. W zażaleniu domagał się jego zmiany i zwolnienia go z kosztów sądowych w całości. W uzasadnieniu wskazał, że nie jest w stanie uiścić kwoty 2.000 zł arbitralnie ustalonej przez sąd.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

zażalenie powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Po myśli art. 101 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz. U. 2016r., 623) sąd może zwolnić stronę od kosztów sądowych w części, jeżeli strona jest w stanie ponieść tylko część tych kosztów.

Po myśli art. 102 ust. 1 wymienionej ustawy, zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, która złożyła oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Zgodnie z ust 2 tego przepisu, do wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych powinno być dołączone oświadczenie obejmujące szczegółowe dane o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby ubiegającej się o zwolnienie od kosztów. Oświadczenie sporządza się według ustalonego wzoru.

Do sądu należy ocena czy treść złożonego oświadczenia i wykazany w nim stan majątkowy wnioskodawcy uzasadnia zwolnienie go od kosztów sądowych.

Należy mieć na uwadze, że instytucję zwolnienia od kosztów sądowych zwaną „prawem ubogich„ należy rozpatrywać przez pryzmat tego, że stanowi ona w istocie pomoc państwa dla osób, które z uwagi na trudną sytuację materialną nie mogą uiścić kosztów. Cytowany przepis ma na względzie sytuację, w której z przyczyn od strony niezależnych, nie jest ona w stanie ponieść kosztów sądowych. Zasadą jest bowiem uiszczanie kosztów sądowych związanych z toczącym się sporem. Opłaty sądowe stanowią rodzaj danin publicznych, a zwolnienie od ponoszenia tego rodzaju danin powoduje uszczuplenie środków budżetu państwa. Dlatego też zwolnienia mogą być stosowane w sytuacjach wyjątkowych, gdy istnieją uzasadnione powody do przerzucenia ciężaru dotyczącego danej osoby na współobywateli (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2010r., sygn. akt II PZ 34/09, LEX nr 603836).

Zwolnienie z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych może zatem mieć miejsce wyjątkowo, gdy uzasadnia to niekorzystna sytuacja materialna strony, która pomimo wszelkich starań, maksymalnej zaradności i zapobiegliwości, nie jest w stanie w krótkim czasie zaoszczędzić stosownej kwoty. „Instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi w istocie pomoc państwa dla osób, które z uwagi na ich trudną sytuację materialną nie mogą uiścić kosztów bez wywołania uszczerbku w koniecznych kosztach utrzymania siebie i rodziny. Ubiegający się o taką pomoc winien więc w każdym przypadku poczynić oszczędności we własnych wydatkach. Do granic zabezpieczenia koniecznych kosztów utrzymania siebie i rodziny. Dla wydatków związanych z prowadzeniem procesu strona powinna znaleźć pokrycie w swych dochodach przez odpowiednie ograniczenie innych wydatków nie będących niezbędnymi do utrzymania” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2010r., II PZ 2/10, LEX nr 585787). „Dopiero gdy poczynione w ten sposób oszczędności okażą się niewystarczające, może zwrócić się o pomoc do państwa (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 września 1984r. II CZ 104/84, LEX nr 8623).

Należy pamiętać, że o istnieniu przesłanek zwolnienia od kosztów sądowych decyduje nie tylko wysokość zarobków wnioskodawcy oraz rozmiar usprawiedliwionych potrzeb jego rodziny, lecz także jego ogólny stan majątkowy.

Z oświadczenia powoda wynika, że na dzień jego złożenia, powód nie ma żadnych dochodów, nie pracuje. Powód wskazał na koszty utrzymania w wysokości około 3.000 zł oraz na zadłużenie w łącznej kwocie 509.263,19 zł. Powód jest właścicielem mieszkania położonego we W. o wartości 250.000 zł. Od 4 sierpnia 2015 roku nie pracuje.

W ocenie Sądu Okręgowego rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji jest prawidłowe. Sąd odwoławczy podziela jego pogląd, że powód wytaczając powództwo powinien liczyć się z obowiązkiem zabezpieczenia środków na postępowanie sądowe. W tym celu powinien wykorzystać wszystkie swoje możliwości. Powód nie pracuje od prawie trzech lat będąc osobą wykształconą, z doświadczeniem zawodowym i mając 46 lat. Powyższe wskazuje, że nie wykorzystuje swoich możliwości zarobkowych. Pomimo braku dochodów miesięczny koszt jego utrzymania to około 3.000 zł. Według sądu koszty te mogą zostać ograniczone bez uszczerbku koniecznego utrzymania powoda. Jak wyżej podniesiono powód jest właścicielem mieszkania we W., sam zaś mieszka w K.. To także daje możliwość zgromadzenia środków np. przez wynajęcie mieszkania. Powód nie wykorzystując tej możliwości nie może domagać się całkowitego zwolnienia z kosztów sądowych. Ponadto z urzędu sądowi wiadomo, że wyrok Sądu Rejonowego w G. z dnia 11 sierpnia 2017 roku, (...), mocą którego zasądzono na jego rzecz 20.000 zł od (...) Banku S.A. w W. jest prawomocny. Wskazać należy, że w części zasądzającej tę kwotę nie był zaskarżony. Zasądzona kwota znacznie przekracza wysokość opłaty, którą powód winien uiścić z mocy zaskarżonego postanowienia. Uwzględniając powyższe okoliczności rozstrzygnięcia zwalniające powoda od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej ponad 2.000 zł i oddalające wniosek o zwolnienie z kosztów sądowych w pozostałej części jest prawidłowe.

Reasumując, Sąd Okręgowy w G. uznał zażalenie powoda za niezasadne i stosownie do treści art. 397 § 2 k.p.c. w związku z art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

(-) SSO Patrycja Bogacińska - Piątek